

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อเบี้ยประกันภัยรับของ

บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด

เฉลิมพล จันทร์ทอง, สุภิญญา ภูสุวรรณรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย สาขาการเงิน

คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

โทรศัพท์: 081-9355464, Email: jom_over@hotmail.com

คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ถนนวิภาวดีรังสิต เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์: 086-7596067, Email: coneadvisor@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อเบี้ยประกันภัยรับของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อเบี้ยประกันภัยรับของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (FYP) โดยมีปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปี (RATE) ความเชื่อมั่นทางธุรกิจ (BSI) ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ปริมาณเงิน M2 (M) และดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งเก็บรวบรวมตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2546 ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2553 รวมระยะเวลาทั้งหมด 91 เดือน

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อเบี้ยประกันภัยรับของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (FYP) ได้แก่ ความเชื่อมั่นทางธุรกิจ (BSI) ซึ่งสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงกับเบี้ยประกันภัยรับของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (FYP) ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ และปริมาณเงิน M2 (M) ซึ่งสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงกับเบี้ยประกันภัยรับของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (FYP) ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อเบี้ยประกันภัยรับของบริษัท
ไทยประกันชีวิต จำกัด

บทนำ

เมื่อประมาณ 30 ปีที่แล้ว ประเทศไทย ประเทศมาเลเซีย และประเทศสิงคโปร์มีผู้ถือ
กรมธรรม์ประกันชีวิตเพียง 3% เมื่อเทียบกับจำนวนประชากร และในปัจจุบันประเทศสิงคโปร์มี
ผู้ถือกรมธรรม์ประกันชีวิตมากถึง 220% ประเทศมาเลเซียมีผู้ถือกรมธรรม์ประกันชีวิต 60%
ในขณะที่ประเทศไทยมีผู้ถือกรมธรรม์ประกันชีวิต 22% จะเห็นได้ว่า ประเทศที่มีผู้ถือกรมธรรม์
ประกันชีวิตมากย่อมแสดงว่าประเทศนั้นจะเป็นประเทศที่พัฒนาได้เร็ว เพราะรัฐบาลไม่ต้อง
รับภาระค่ารักษาพยาบาล และไม่ต้องดูแลประชาชนยามเกษียณ เพราะประกันชีวิต ช่วย
แก้ปัญหานี้ให้กับผู้ถือกรมธรรม์ ช่วยลดภาระแก่รัฐบาล ทำให้รัฐบาลสามารถนำเงินดังกล่าวไป
พัฒนาประเทศ ช่วยผลักดัน GDP ของประเทศให้เติบโตขึ้นได้ รัฐบาลตระหนักถึงคุณค่าของ
การประกันชีวิตด้วยการสนับสนุนให้ทำประกันชีวิต โดยการให้ผู้เอาประกันนำเบี้ยประกันชีวิต
ไปหักลดหย่อนภาษีได้ จากเดิมที่สามารถลดหย่อนได้ 10,000 บาท เพิ่มเป็น 50,000 บาท ในปี
พ.ศ. 2445 และเพิ่มเป็น 100,000 บาท ในปีพ.ศ. 2551 และเพิ่มเป็น 300,000 บาท ในปีพ.ศ.
2553 จะเห็นได้ว่า การประกันชีวิตมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก
ความเคลื่อนไหวของธุรกิจประกันชีวิตย่อมส่งผลกระทบต่อประชาชนและประเทศชาติ

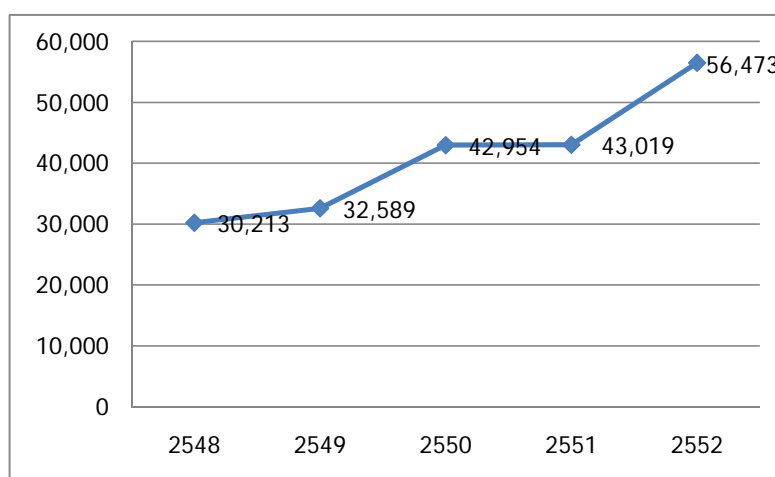
บทบาทของธุรกิจประกันชีวิตอีกอย่างหนึ่งคือ ผลตอบแทนคาดหวังจากการลงทุน คือ
ทำให้เกิดรายได้ประจำ ซึ่งรูปแบบการลงทุนจะมีหลายประเภทด้วยกันเช่น การฝากเงินกับ
ธนาคาร (ดอกเบี้ย) การฝากเงินกับสถาบันการเงิน (ดอกเบี้ย) การซื้อพันธบัตร (ดอกเบี้ย) การ
ซื้อสลากออมสิน (ถูกรางวัล) การซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต (เงินปันผล) การซื้อหุ้นในตลาด
หลักทรัพย์ (เงินปันผล) การซื้อหน่วยลงทุนจากกองทุนรวม (เงินปันผล) การนำเงินออมมาแปร
สภาพเป็นเงินลงทุนเพื่อให้เกิดผลตอบแทนตามความคาดหวัง เนื่องจากอัตราผลตอบแทนที่ได้
จากธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มที่จะลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ธุรกิจประกันชีวิตจะมีอัตรา
ผลตอบแทนเฉลี่ยที่สูงกว่า ดังนั้นผู้ออมเงินก็อาจจะหันไปลงทุนในธุรกิจประกันชีวิตที่มีความ
น่าเชื่อถือและมีอัตราผลตอบแทนสูงกว่าสถาบันการเงิน การออมผ่านกรมธรรม์ประกันชีวิตเป็น
วิธีการออมที่ได้ผลดีที่สุด เพราะเป็นการออมอย่างมีระบบ ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการ
ออมตามเป้าหมาย สร้างหลักประกันชีวิตและความมั่นคงทางด้านการเงินเพื่อให้มีเงินไว้ใช้ในวัย

ชรา เพื่อไว้ใช้ทางด้านการศึกษาและความก้าวหน้าในการทำงาน เพื่อไว้เป็นมรดกให้ลูกหลานและสังคม และเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพในอนาคต การออมผ่านกรมธรรม์ประกันชีวิตทำให้เกิดการสะสมเงินทุนหรือเกิดการลงทุนเพิ่มขึ้นในระบบเศรษฐกิจ เกิดเสถียรภาพแก่ระบบเศรษฐกิจเมื่อมีการลงทุนจากการออม เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศจากการดึงเงินออมมาเพิ่มการลงทุนเวียนของการลงทุน

บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด เป็นบริษัทหนึ่งเดียวที่บริหารงานโดยคณะผู้บริหาร และคณะกรรมการคนไทย และในฐานะที่เป็นบริษัทประกันชีวิตอันดับ 1 ของคนไทย จึงมีความสนใจที่อยากศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อเบี้ยประกันภัยรับของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด

เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

ภาพที่ 1 แสดงจำนวนเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ

ที่มา : สมาคมประกันชีวิตไทย

จากภาพที่ 1 จะเห็นได้ว่าเบี้ยประกันภัยรับสุทธิของธุรกิจประกันชีวิตจะมีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี แม้เศรษฐกิจจะอยู่ในช่วงสภาวะขยายตัวหรือหดตัว แต่จะเพิ่มมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยทางเศรษฐกิจหลายปัจจัย ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อเบี้ยประกันภัยรับของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด

นิยามศัพท์

เบี้ยประกันภัยรับ (Premium) หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้เอาประกันภัย จ่ายให้กับบริษัท เพื่อซื้อความคุ้มครองที่จะได้รับจากการประกันชีวิต

อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปี (Fix deposit rate) หมายถึง ค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนต่อปีที่ได้รับจากการฝากเงินในธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย และธนาคารกรุงศรีอยุธยา

ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ (Business Sentiment Index) เป็นเครื่องมือหนึ่งในระบบสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าทางเศรษฐกิจ ทำให้สามารถประเมินสถานการณ์ว่าเศรษฐกิจอยู่ในช่วงขาขึ้นหรือขาลง บ่งบอกความมั่นใจในการดำเนินกิจการ การลงทุน การบริโภค

ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index) หมายถึง ตัวเลขทางสถิติที่ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าและบริการที่ครอบคลุม หรือผู้บริโภคซื้อหามาบริโภคเป็นประจำ ในปัจจุบันเปรียบเทียบกับราคาในปีที่กำหนดไว้เป็นปีฐาน

ปริมาณเงินM2 หมายถึง ปริมาณเงินที่หมุนในมือประชาชน ประกอบด้วย ธนบัตร เหรียญกษาปณ์ เงินฝากเผื่อเรียก เงินฝากประจำ และเงินฝากออมทรัพย์

ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Index) เป็นดัชนีราคาหุ้นที่คำนวณโดยการถ่วงเฉลี่ยราคาหุ้นสามัญแบบถ่วงน้ำหนักด้วยจำนวนหุ้นจดทะเบียน โดยใช้หุ้นสามัญจดทะเบียนทุกหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{SET Index} = \frac{\text{มูลค่าตลาดรวม ณ วันปัจจุบัน} \times 100}{\text{มูลค่าตลาดรวม ณ วันฐาน}}$$

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อเบี้ยประกันภัยรับของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด ควรมีความรู้พื้นฐานเพื่อนำมาประกอบการสร้างเครื่องมือ รวมทั้งสนับสนุนผลการศึกษา โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันชีวิต

การประกันชีวิตเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เป็นการให้ความคุ้มครองทางการเงินและความมั่นใจในการดำรงชีวิตแก่ตนเองและครอบครัวที่ได้รับความ

เดือนร้อนหรือเสียหาย ทุพพลภาพ หรือจากการสูญเสียชีวิตของผู้มีรายได้หรือหัวหน้าครอบครัว ก่อนเวลาอันควร นอกจากนี้ การประกันชีวิตยังช่วยในการส่งเสริมและฝึกนิสัยบุคคลให้รู้จักการออมทรัพย์ และถือเป็นการลงทุนชนิดหนึ่ง ซึ่งมีส่วนส่งเสริมสร้างการวางแผนการเงินหากได้เลือกการทำประกันที่ถูกต้อง

โดยทั่วไปการประกันภัยเป็นการป้องกันการสูญเสียทรัพย์สินที่หามาได้ด้วยความยากลำบากและรายได้ที่คาดว่าจะได้รับ เมื่อมีการเสียชีวิตของหัวหน้าครอบครัวก่อนเวลาอันควร การประกันชีวิตก็เข้ามารับผิดชอบทดแทนในส่วนของรายได้ที่หยุดชะงักลง การประกันชีวิตไม่เพียงแต่ป้องกันสิ่งที่เกิดขึ้นมาก่อนหน้าการเสียชีวิตของหัวหน้าครอบครัว แต่ยังช่วยให้เกิดความมั่นใจสำหรับเป้าหมายทางการเงินที่ยังไม่สำเร็จสมบูรณ์ให้บรรลุถึงความสำเร็จตามเป้าหมาย และยังให้ประโยชน์ทางด้านภาษีและการลงทุนอีกด้วย

2. แนวคิดสถาบันการเงิน

สถาบันการเงิน หมายถึง สถาบันที่ทำธุรกิจในรูปแบบของการกู้ยืมและให้กู้ยืม หรือเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้ให้กู้และผู้ขอกู้ โดยอาศัยเครื่องมือหรือตราสารทางการเงินและรับภาระการเสี่ยงจากการให้กู้ยืมแทน ส่วนรายได้จากสถาบันการเงินมาจากความแตกต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยที่ได้รับจากผู้ขอกู้ และอัตราดอกเบี้ยซึ่งต้องจ่ายให้แก่ผู้ให้กู้

สถาบันการเงินสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

1. สถาบันการเงินในระบบ เป็นสถาบันการเงินที่ถูกตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ โดยมีกฎหมายและระเบียบข้อบังคับควบคุมการดำเนินงานของสถาบันการเงินในแต่ละประเภท
2. สถาบันการเงินนอกระบบ เป็นสถาบันการเงินที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ ไม่มีกฎหมายและระเบียบข้อบังคับควบคุมการดำเนินงาน เช่น การกู้ยืมกันโดยตรง การเล่นเกมแชร์สินเชื่อทางการค้า การซื้อขายลดเช็ค เป็นต้น สถาบันการเงินนอกระบบมีลักษณะที่แตกต่างกันไปหลายรูปแบบและยากต่อการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งในทางข้อเท็จจริงแล้วอาจไม่เรียกว่าเป็นสถาบันการเงินก็ได้ เพราะกฎหมายมิได้รับรอง

ประเภทของสถาบันการเงิน

สถาบันการเงินจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ดังนี้

1. ประเภทของสถาบันการเงินที่พิจารณาตามอายุของหลักทรัพย์ที่สถาบันการเงินนั้นได้ออกหรือทำการซื้อขาย แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 สถาบันการเงินในตลาดเงิน เป็นสถาบันการเงินที่ออกหลักทรัพย์และซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีอายุครบกำหนดไม่เกิน 1 ปี ซึ่งเป็นการให้กู้ยืมเงินในระยะสั้น ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และบริษัทเงินทุนบางบริษัทที่ออกตั๋วสัญญาใช้เงินอายุครบกำหนดไม่เกิน 1 ปี หรือบริษัทเงินทุนบางบริษัทที่รับซื้อลดตราสารพาณิชย์หรือตราสารทางการเงินอื่นๆ ที่มีอายุครบกำหนดไม่เกิน 1 ปี เช่น ตราสารพาณิชย์และตราสารของบริษัทเงินทุน การกู้เงินโดยการเบิกบัญชี บัตรเงินฝาก และตั๋วเงินคลัง

1.2 สถาบันการเงินในตลาดหุ้น เป็นสถาบันที่ออกหลักทรัพย์และการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีอายุกำหนดมากกว่า 1 ปี ซึ่งเป็นการให้กู้ยืมในระยะยาว โดยใช้เครื่องมือทางการเงินต่างๆ เช่น พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ ตั๋วสัญญาใช้เงินที่มีอายุครบกำหนดเกิน 1 ปี เป็นต้น

2. ประเภทของสถาบันการเงินที่พิจารณาตามหน้าที่และลักษณะการดำเนินกิจกรรมหลักของสถาบันการเงินภายใต้กรอบของกฎหมาย แบ่งเป็น 4 ประเภท

2.1 สถาบันการเงินเกี่ยวกับการรับฝากเงิน เป็นสถาบันที่ทำหน้าที่หลักในการระดมทุนส่วนใหญ่ โดยวิธีการรับฝากเงินจากประชาชนประเภทต่างๆ เช่น เงินฝากเผื่อเรียก เงินฝากสะสมทรัพย์ และเงินฝากประจำ เงินทุนที่ระดมได้อาจจะนำไปใช้ลงทุนหรือให้กู้ยืมไปขอบเขตที่กฎหมายกำหนดให้หรืออาจจะเป็นการให้กู้เพื่อการลงทุนในธุรกิจ ให้กู้เพื่อการบริโภคเพื่อการเคหะ หรืออาจนำไปลงทุนในหลักทรัพย์อื่นๆ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ สหกรณ์ออมทรัพย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

2.2 สถาบันการเงินที่มีสัญญาผูกพันกับแหล่งเงินทุน เป็นสถาบันที่สร้างเครื่องมือทางเครดิตที่มีลักษณะเป็นสัญญาผูกพันกับเจ้าของเงินทุนหรือผู้ออม เช่น บริษัทประกันชีวิตและบริษัทประกันภัยอื่นๆ กองทุนบำนาญ กองทุนสะสม เงินทุนที่ระดมได้จะนำไปให้กู้หรือนำไปลงทุนในโครงการต่างๆ ที่มีระยะเวลายาวเพื่อให้ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนสูงขึ้น

2.3 สถาบันการเงินที่ระดมทุนโดยการออกเครื่องมือทางการเงิน เช่น การออกหุ้นกู้ตั๋วสัญญาใช้เงิน หรือตราสารที่มีลักษณะเดียวกัน เพื่อให้ประชาชนได้นำเงินมาซื้อ

เครื่องมือดังกล่าวเพื่อการออมทรัพย์ ได้แก่ บริษัทเงินทุนต่างๆ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ กองทุนรวม โดยสถาบันการเงินเหล่านี้จะนำเงินไปให้กู้ยืมเพื่อการบริโภค การผลิต และนำไปลงทุนในหลักทรัพย์อื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

2.4 สถาบันการเงินที่มีหน้าที่หลักในการให้กู้ เป็นสถาบันที่ให้กู้ยืมโดยใช้เงินทุนส่วนใหญ่มาจากการเงินลงทุนของเจ้าของ จากการขายหุ้น และจากการกู้ยืมทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ได้แก่ บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โรงรับจำนำ

3. แนวความคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์เศรษฐกิจโดยอาศัยปัจจัยพื้นฐาน

การวิเคราะห์หลักทรัพย์ตามแนวความคิดการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน (Fundamental Analysis) เป็นการวิเคราะห์เพื่อทราบมูลค่าที่แท้จริงของหุ้น ซึ่งมีปัจจัยพื้นฐานเป็นตัวกำหนด โดยใช้ทฤษฎีการประเมินมูลค่า (Theory of Valuation) โดยถือตามมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุน ซึ่งมูลค่าปัจจุบันของกระแสรายได้ที่จะได้รับในอนาคตจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับจำนวนกระแสรายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต และอัตราส่วนลด แล้วสรุปเชิงความเห็นว่าการวิเคราะห์ที่วิเคราะห์นั้นมีแนวโน้มดีหรือไม่ นำลงทุนหรือไม่ โดยจะจำแนกออกเป็น การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ การวิเคราะห์อุตสาหกรรม และการวิเคราะห์บริษัท

4. ทฤษฎีการลงทุน

การลงทุน (Investment) หมายถึง การซื้ออสังหาริมทรัพย์หรือหลักทรัพย์ของบุคคลหรือสถาบัน ซึ่งให้ผลตอบแทนเป็นสัดส่วนกับความเสี่ยงตลอดเวลาอันยาวนานประมาณ 10 ปี แต่อย่างต่ำไม่เกิน 3 ปี การลงทุนแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ๆได้ 3 ประเภท

1. การลงทุนเพื่อการบริโภค (Consumer investment) เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการซื้อสินค้า ประเภทคงทนถาวรเช่น รถยนต์ รวมทั้งการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ (Real estate investment) การลงทุนในลักษณะนี้ไม่ได้หวังกำไรในรูปแบบตัวเงิน แต่หวังความพอใจในการใช้ทรัพยากรเหล่านั้น การซื้อทองคำเพื่อเป็นเครื่องประดับเป็นการลงทุนเพื่อการบริโภคอย่างหนึ่งของผู้บริโภค เงินที่จ่ายเป็นเงินที่ได้จากการออม การซื้อทองคำเพื่อเป็นเครื่องประดับให้ความพอใจแก่เจ้าของแล้ว ในกรณีที่ทองคำมีมูลค่าสูงขึ้นหากขายได้ ถือได้ว่าเป็นเพียงผลพลอยได้

2. การลงทุนในธุรกิจ (Business or economic investment) หมายถึงการซื้อสินทรัพย์เพื่อประกอบธุรกิจหารายได้ โดยหวังว่ารายได้ที่ได้นี้จะเพียงพอที่จะชดเชยกับความเสี่ยงในการ

ลงทุน ได้แก่ การลงทุนในสินค้าประเภททุน เครื่องจักร โรงงาน เพื่อผลิตสินค้าและบริการเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค การลงทุนลักษณะนี้มุ่งหวังกำไรจากการลงทุน กำไรจะเป็นตัวดึงดูดผู้ลงทุนนำเงินมาลงทุน การลงทุนตามความหมายนี้เป็นการนำเงินออม (Saving) หรือเงินที่สะสมไว้ (Accumulated fund) หรือกู้ยืมเงินจากธนาคาร (Bank credit) มาลงทุนเพื่อจัดสร้างหรือจัดหาสินค้าประกอบด้วย เครื่องจักรและสินทรัพย์ ประเภทอสังหาริมทรัพย์ได้แก่ การลงทุนในที่ดิน อาคารสิ่งปลูกสร้างเพื่อนำมาใช้ผลิตสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการ ของผู้บริโภค

3 .การลงทุนในหลักทรัพย์ (Financial or securities investment) การลงทุนตามความหมายทางการเงินหรือการลงทุนในหลักทรัพย์ (Asset) ในรูปของหลักทรัพย์ (Securities) เช่น พันธบัตร หุ้นกู้ หุ้นทุน ตราสาร เป็นต้น การลงทุนในลักษณะนี้เป็นการลงทุนทางอ้อมที่แตกต่างจากการลงทุนทางธุรกิจ ผู้ที่มีเงินแม้เมื่อไม่ต้องการเป็นผู้ประกอบธุรกิจเอง เนื่องจากมีความเสี่ยงหรือผู้ออมยังมีเงินไม่มากพอ ผู้ลงทุนนำเงินที่ออมได้ไปซื้อหลักทรัพย์ลงทุนโดยให้ผลตอบแทนในรูปของอัตรา ดอกเบี้ยหรือเงินปันผล (Yield) และ ส่วนต่างราคา (Capital gain) ซึ่งมากหรือน้อยจะขึ้นอยู่กับความเสี่ยงของหลักทรัพย์ที่ลงทุน

ผู้ลงทุนควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานเป็นลำดับแรกแล้ว จึงพิจารณาสภาพอุตสาหกรรม โดยรวบรวมข้อมูลทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมมาวิเคราะห์แต่ละส่วนเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจลงทุนในแต่ละอุตสาหกรรม นอกจากนี้ผู้ลงทุนในหลักทรัพย์จำเป็นต้องพิจารณา นโยบายการเงิน นโยบายการคลัง ของรัฐบาลและประเทศอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อค่าเงินบาท ในการวิเคราะห์อุตสาหกรรม ผู้วิเคราะห์จะต้องพิจารณาถึงวัฏจักรธุรกิจว่าอยู่ในระยะใด วงจรการขยายตัวของอุตสาหกรรมและโครงสร้างการแข่งขันของอุตสาหกรรมนั้นควบคู่กันไป จากนั้นจึงวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของบริษัท วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร กลยุทธ์ของบริษัท เป็นวิธีการหนึ่งที่ผู้ลงทุนสามารถนำไปใช้ตัดสินใจเลือกลงทุน นอกจากนี้จังหวะการเข้าซื้อเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากราคาหลักทรัพย์ในแต่ละปีความผันผวนมาก หากสามารถเข้าไปลงทุนในช่วงที่ราคาหลักทรัพย์ปรับตัวลงมามาก นักลงทุนจะสามารถซื้อหลักทรัพย์ได้ในราคาถูก อย่างไรก็ตามประชาชนที่เข้ามาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการลงทุน และไม่ได้ศึกษาปัจจัยต่างๆทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ที่แท้จริงและนิยมซื้อตามคำบอกเล่าของนักลงทุนรายย่อย จึงตกเป็นเครื่องมือของกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งที่ทำราคาหลักทรัพย์ให้สูงเกินความเป็นจริงอย่างรวดเร็วอย่างผิดสังเกต การเผยแพร่ความรู้ให้

นักลงทุนตลอดจนเจ้าชายที่รวดเร็ว ถูกต้อง มากขึ้นเป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจของนักลงทุน เช่น การประกาศจ่ายปันผล การแตกหุ้น การเพิ่มทุน และการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารของธุรกิจ เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ลงทุนยังต้องทราบถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ อาทิเช่น โรคระบาด ความขัดแย้งระหว่างประเทศ การชุมนุมประท้วงทางการเมืองภายในประเทศ ซึ่งข่าวเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ และมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์ไทยมีระดับความผันผวนอย่างมาก

5. ทฤษฎีความเสี่ยงของการลงทุน

ความเสี่ยง (Risk) หรือ ความไม่แน่นอน (Uncertainty) เกิดขึ้นได้เมื่อสภาพที่ไม่อาจรู้ได้แน่นอนว่าจะเกิดอะไรขึ้น โอกาสที่ผลตอบแทนที่ได้รับจริง (Actual Return) ต่ำกว่าผลตอบแทนที่นักลงทุนคาดหวังไว้ (Expected Return) อันเนื่องมาจากสาเหตุต่างๆ ผู้ลงทุนพยายามหลีกเลี่ยงความเสี่ยงหรือลดความเสี่ยงให้เหลือน้อยที่สุด ซึ่งแต่ละบุคคลยอมรับความเสี่ยงในระดับที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับความชอบ ทักษะคติ แรงจูงใจของผู้ลงทุนนั้นว่ามากน้อยเพียงใดซึ่งในการเลือกลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดี หากผู้ลงทุนพิจารณาถึงความเสี่ยงจากการลงทุน โดยพิจารณาเฉพาะแล้ว จะทำให้เกิดความผิดพลาดจากการลงทุนได้ ปกติแล้วความเสี่ยงรวม (Total Risk) หาได้จากค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งประเภทของความเสี่ยงจากการลงทุนในหลักทรัพย์จำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่คือ

1. ความเสี่ยงที่เป็นระบบ (Systematic Risk) คือ การเปลี่ยนแปลงของผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ที่เปลี่ยนแปลงไปที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของ สภาพแวดล้อมภายนอกของธุรกิจ ซึ่งไม่สามารถควบคุมได้และมีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ในตลาดทั้งหมด ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำให้ราคาหลักทรัพย์โดยทั่วๆ ไปเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันสามารถแบ่งเป็น

1.1 ความเสี่ยงเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ (Market risk) คือ ความเสี่ยงอันเกิดจากการสูญเสียในเงินลงทุน ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงราคาหุ้นและสินทรัพย์ต่างๆ ในตลาด เพราะราคาหลักทรัพย์เปลี่ยนแปลงขึ้นลงอยู่ตลอดเวลา โอกาสสูญเสียหรือขาดทุนเนื่องจากการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์มีมาก ความเสี่ยงทางการตลาด เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ ไม่เกี่ยวกับการประเมินมูลค่าที่แท้จริงของหลักทรัพย์ ถึงแม้ว่าความสามารถในการทำกำไร (earning power) ของกิจการ

ไม่เปลี่ยนแปลง แต่ราคาหลักทรัพย์ที่เปลี่ยนแปลงนั้นขึ้นอยู่กับ demand และ supply ของหลักทรัพย์ประเภทนั้นๆ ในตลาดซึ่งอยู่เหนือการควบคุมของบริษัท สาเหตุเหล่านี้ ได้แก่ สงคราม การตายของผู้บริหารประเทศ ปีที่มีการเลือกตั้งผู้บริหารประเทศ นโยบายการเมือง การเก็งกำไร ที่เกิดขึ้นในตลาดหุ้นและการเปลี่ยนแปลงในราคาหุ้นนี้จะเกิดจากการคาดคะเนของผู้ลงทุนที่มีต่อความก้าวหน้า (Prospect) ของบริษัทนั้น

1.2 ความเสี่ยงในอัตราดอกเบี้ย (Interest rate risk) คือความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในผลตอบแทน อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ยทั่วไปในตลาด อัตราดอกเบี้ยในตลาดระยะยาวจะมีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลง ในอัตราดอกเบี้ยมีผลทำให้หลักทรัพย์ต่างๆ กระทบกระเทือนในลักษณะเดียวกัน เช่น ถ้าอัตราดอกเบี้ยในตลาดทั่วไปปรับตัวสูงขึ้น จะมีผลทำให้ราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ลดลง เพราะนักลงทุนจะทำการเปรียบเทียบผลตอบแทนและความเสี่ยงระหว่างการฝากเงินไว้ กับ สถาบันการเงินกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยถ้า นักลงทุนเห็นว่า ผลตอบแทนจากดอกเบี้ยสูงกว่าผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ก็จะขายหลักทรัพย์ที่ตนถือครองอยู่ออกมา มีผลทำให้ราคาหลักทรัพย์ลดต่ำลง

1.3 ความเสี่ยงในอำนาจซื้อหรือภาวะเงินเฟ้อ (Purchasing power risk or Inflation Risk) คือความเสี่ยงที่เกิดจากระดับราคาสินค้าโดยทั่วไปสูงขึ้น ซึ่งมีผลทำให้มูลค่าของเงินลดลง จึงทำให้อำนาจการซื้อลดต่ำลงไปด้วย เพราะจำนวนเงินที่ได้รับเท่าเดิมแต่ค่าของเงินลดลง หรือที่เรียกว่าภาวะเงินเฟ้อ ซึ่งนักลงทุนหรือสถาบันการเงินจะถูกกระทบกระเทือนเกี่ยวกับอำนาจซื้ออย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินฝากประเภทออมทรัพย์ (saving account) พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ การประกันชีวิต (Life insurance) และหลักทรัพย์ประเภทอื่นๆ ซึ่งได้รับดอกเบี้ยในอัตราคงที่ ดังนั้นความเสี่ยงประเภทนี้ไม่ได้ทำให้อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเปลี่ยนแปลง แต่มีผลทำให้ผลตอบแทนที่แท้จริงลดลง

2. ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ (Unsystematic Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเฉพาะกิจการหนึ่ง หรือ อุตสาหกรรมใดอุตสาหกรรมหนึ่ง ซึ่งเมื่อเกิดเหตุการณ์นี้แล้วจะมีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ของธุรกิจนั้น ไม่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์อื่นในตลาดความเสี่ยงที่ถูกจัดอยู่ในความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ ได้แก่ ความเสี่ยงทางธุรกิจ (Business Risk) โดยประกอบด้วย ความเสี่ยงต่างๆ ดังนี้

2.1 ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk) หมายถึง โอกาสที่ผู้ลงทุนจะเสียรายได้และเงินลงทุน หากบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ไม่มีเงินชำระหนี้ อาจทำให้บริษัทถึงกับล้มละลาย

2.2 ความเสี่ยงทางการบริหาร (Management Risk) เป็นความเสี่ยงอันเกิดจากการบริหารงานของผู้บริหาร เช่น ความผิดพลาดของผู้บริหาร และการทุจริตของผู้บริหาร

2.3 ความเสี่ยงทางอุตสาหกรรม (Industry Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากแรงผลักดันบางอย่าง ที่ทำให้ผลตอบแทนของธุรกิจทุกแห่งในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันหรือบางอุตสาหกรรมถูกกระทบกระเทือน

6. ทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาค

อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและราคาสินค้าในแต่ละประเทศ ซึ่งผู้ที่ทำให้ทฤษฎีนี้เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปคือ Gustav Cassel ทฤษฎีได้ถูกพัฒนาขึ้นมาตั้งแต่ ค.ศ. 1920 โดยมีพื้นฐานจากกฎของสินค้าราคาเดียว (The law of one price)

กฎของสินค้าราคาเดียวได้อธิบายว่า ราคาสินค้าหรือบริการควรมีราคาเดียวเท่ากันในทุกๆตลาด แต่ในทางปฏิบัตินักธุรกิจพยายามแสวงหากำไร โดยการซื้อสินค้านำเข้าจากตลาดหนึ่ง แล้วนำไปจำหน่ายในอีกตลาดหนึ่งที่ราคาแพงกว่า ซึ่งเป็นการค้ากำไรจากความแตกต่างของราคาสินค้า การเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ของสินค้าในตลาดที่มีราคาต่ำจะทำให้ราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ขณะที่การเพิ่มขึ้นของอุปทานของสินค้าในตลาดที่มีราคาสูงจะทำให้ราคาสินค้ามีราคาลดลง

แนวคิดทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาคจะได้รับการยอมรับ เนื่องจากถ้าประเทศใดมีอัตราเงินเฟ้อสูงกว่าประเทศคู่ค้าหลัก แต่อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศนั้นยังคงเดิม ส่งผลให้การส่งออกสินค้าและบริการของประเทศนั้นมีความสามารถในการแข่งขันน้อยลง ส่วนสินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศ จะมีความสามารถในการแข่งขันด้านราคาที่สูงกว่าสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ ผลการวิจัยตามหลักการนี้ สามารถใช้การพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนได้อย่างแม่นยำในระยะยาวเท่านั้น เหมาะกับประเทศที่มีตลาดทุนด้อยพัฒนาและมีระดับอัตราเงินเฟ้อสูง

7. ทฤษฎีอุปทาน

อุปทาน หมายถึง ปริมาณสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้ผลิตเต็มใจและสามารถเสนอขายในช่วงเวลาหนึ่ง ณ ระดับราคาต่างๆกันของสินค้าและบริการชนิดนั้น เส้นอุปทานหมายถึง เส้นที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างราคาและปริมาณสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่

ผู้ผลิตเสนอขายในช่วงเวลาหนึ่ง ณ ระดับราคาต่างๆกันของสินค้าและบริการชนิดนั้น โดยที่ปัจจัยอื่นๆคงที่ เส้นอุปทานจะมีลักษณะทอดขึ้นจากซ้ายไปขวา มีความลาดชันเป็นบวก แสดงว่าปริมาณเสนอขายของสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาสินค้าและบริการชนิดนั้น หมายความว่า ผู้ขายสินค้ามีความต้องการที่จะขายเพิ่มสูงขึ้น เมื่อระดับราคาเพิ่มขึ้น

ระเบียบวิธีการศึกษาและผลการศึกษา

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาในครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณโดยประชากรที่ใช้ศึกษาคือ เบี้ยประกันภัยรับของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปี ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ ดัชนีราคาผู้บริโภค ปริมาณเงิน M2 และดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลเป็นรายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2546 ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2553 รวมระยะเวลา 91 เดือน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อบี๋ยประกันภัยรับของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด ด้วยวิธีการสร้างสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regressions)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษามีดังนี้

ตัวแปรตาม FYP คือ เบี้ยประกันภัยรับของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด

ตัวแปรอิสระ หรือตัวแปรต้น

อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปี (RATE) คือ อัตราผลตอบแทนที่ได้รับจากการฝากเงินในธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นการลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำ หากผลตอบแทนจากการออมเงินในธนาคารได้น้อย ประชาชนก็จะไม่ออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ จะหันไปออมเงินกับบริษัทประกันชีวิต เนื่องจากผลตอบแทนที่ได้มากกว่าการออมกับธนาคารพาณิชย์ ดังนั้นจึงคาดการณ์ว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปี มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับเบี่ยประกันภัยรับของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (FYP)

ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ (BSI) เป็นเครื่องมือหนึ่งในระบบสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าทางเศรษฐกิจ ทำให้สามารถประเมินสถานการณ์ว่าเศรษฐกิจอยู่ในช่วงขาขึ้นหรือขาลง เมื่อดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจเพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนทำประกันชีวิตกับบริษัทประกันชีวิตมากขึ้น ดังนั้นจึงคาดการณ์ว่าดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับเบี้ยประกันรับของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (FYP)

ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) คือการวัดการเปลี่ยนแปลงทางด้านราคาของสินค้า (ขายปลีก) และบริการที่ใช้ในการบริโภค เป็นดัชนีที่บ่งบอกเงินเฟ้อได้เป็นอย่างดีเมื่อนักลงทุนคาดการณ์ว่าอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มสูงขึ้น จึงต้องป้องกันความเสี่ยงจากการลดลงของค่าเงิน ทำให้ต้องไปเลือกลงทุนในสถาบันการเงินที่ให้อัตราผลตอบแทนมากกว่าอัตราเงินเฟ้อ จึงส่งผลให้นักลงทุนนำเงินมาลงทุนในประกันชีวิตมากขึ้น ดังนั้นจึงคาดการณ์ว่าอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับเบี้ยประกันรับของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (FYP)

ปริมาณเงิน M2 (M) หมายถึง ปริมาณเงินที่หมุนในมือประชาชน ประกอบด้วยธนบัตร เหรียญกษาปณ์ เงินฝากเผื่อเรียก เงินฝากประจำ และเงินฝากออมทรัพย์ เมื่อปริมาณเงินในมือประชาชนมากขึ้น ทำให้ประชาชนทำประกันชีวิตกับบริษัทประกันชีวิตมากขึ้น ดังนั้นจึงคาดการณ์ว่าการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงิน M2 มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับเบี้ยประกันรับของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (FYP)

ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) เป็นตัวชี้วัดสำคัญในการบอกทิศทางเศรษฐกิจของประเทศ ถ้าดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสูงขึ้น แสดงว่าเศรษฐกิจอยู่ในช่วงขาขึ้น ประชาชนก็จะมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ทำให้ประชาชนทำประกันชีวิตกับบริษัทประกันชีวิตมากขึ้น ดังนั้นจึงคาดการณ์ว่าดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับเบี้ยประกันรับของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (FYP)

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

จากตัวแปรอิสระทั้งหมดหากพิจารณาที่ระดับความเชื่อมั่น 99% จะพบว่ามี ปริมาณเงิน M2 (M) เพียง 1 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อเบี้ยประกันรับของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (FYP) อย่างมีนัยสำคัญ หากพิจารณาด้วยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95% จะพบว่ามี ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ (BSI) เพียง 1 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อเบี้ยประกันรับของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (FYP) สำหรับค่า Durbin-Watson ซึ่งเท่ากับ 2.058578 พบว่าไม่เกิดปัญหา

Autocorrelation ทำให้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในสมการได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งนี้

ในการศึกษาคั้งนี้ทำให้ทราบว่าดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ (BSI) ปริมาณเงิน M2 (M) มีอิทธิพลต่อเบี่ยงแปรผันกำไรของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (FYP) ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารฝ่ายขายมีความรู้ความเข้าใจในปัจจัยทางเศรษฐกิจต่างๆ มากขึ้น และใช้เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการประกอบธุรกิจในสภาวะเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน ที่จะทำให้องค์กรมีความได้เปรียบในการแข่งขัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งต่อไป

ในการศึกษาคั้งนี้จะใช้ข้อมูลทางเศรษฐกิจเท่านั้น ควรทำการศึกษาคั้งวิจัยด้านอื่น เช่น จำนวนตัวแทนประกันชีวิต จำนวนประชากร อัตราการเสียชีวิตของประชากร การโฆษณาของบริษัท จำนวนสาขาของบริษัทประกันชีวิต เป็นต้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

จิรัตน์ สังข์แก้ว. 2540. “การลงทุน”. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2553. ข้อมูลสถิติ (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.bot.or.th>

ธีร์รุฐณี ดำรงเรืองทรัพย์ . 2550. “การประกันชีวิต”. คณะเศรษฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด. 2553. ข้อมูลบริษัท (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.thailife.com>

ประโชค ชุมพล. 2532. “สถาบันการเงิน”. คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มาลินี เชษฐโชติศักดิ์. 2534. “ปัจจัยที่มีผลต่อการทำประกันชีวิตในประเทศไทย”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- วัลย์ภรณ์ อัดตะนันท์. 2547. “อุปทาน”. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์. คณะเศรษฐศาสตร์.
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิจิต วัฒนาวรจกุล. 2549. “ปัจจัยที่มีผลต่อเบี้ยประกันภัยรับโดยตรงของบริษัทประกัน ชีวิต
ในประเทศไทย”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศราวุธ ณ นคร. 2546. “ปัจจัยที่กำหนดปริมาณการซื้อประกันชีวิตของคนไทย”. สารนิพนธ์
ภาควิชาเศรษฐศาสตร์. คณะเศรษฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. 2553. ข้อมูลสถิติ (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:
<http://www.price.moc.go.th>
- สันติ วิริยะรังสฤษฎ์. 2546. “เจาะลึกกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศ 11 CEO รางวัล SET
AWARDS”. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การเงินธนาคาร.
- อนุสรณ์ ธรรมใจ. 2547. “พลวัตเศรษฐกิจ”. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เนชั่นบุ๊คส์.